

De procedure voor de beroepskamers

Frank Crombez

Woord vooraf

Deze bijdrage behandelt, zoals de titel aangeeft, de procedure voor de beroepskamers. Daarbij wordt, waar nodig en nuttig — en dat is op vele plaatsen — verwezen naar en vergeleken met de procedure voor de arbeidsrechtbanken (meer bepaald inzake geschillen over bestaansminimum).

Hierbij drie belangrijke opmerkingen:

1. Deze verwijzingen mogen niet leiden tot verwarring tussen twee totaal gescheiden aangelegenheden:
 - de procedure voor de *beroepskamers* inzake *individuele O.C.M.W.-dienstverlening*.
 - de procedure voor de *arbeidsrechtbanken* inzake *bestaansminimum*.

Over dit onderscheid, zie de bijdrage in dit themanummer van de hand van D. Simoens, *De provinciale beroepskamers: onbekend en onbeïnd?*, nr. 10 en 19.

2. De beroepskamers zijn administratieve rechtscolleges met een *eigen rechtspleging*, te onderscheiden van die voorzien in het Ger. W. Verwijzing naar het Ger. W. is slechts nuttig, niet om de lacunes in de eigen rechtspleging aan te vullen, maar om de eigen rechtspleging op plaatsen waar ze niet duidelijk genoeg is te interpreteren. Het behoort de beroepskamers toe zelf bij rechtspraak de lacunes aan te vullen.
3. Om goed het onderscheid te maken tussen:
 - (a) de procedureregels volgens het Ger. W., geldend voor de arbeids-gerechten (meer bepaald voor geschillen i.v.m. bestaansminimum) en
 - (b) de procedureregels van de O.C.M.W.-wet en het K.B. van 9 maart 1977 die gelden voor de beroepskamers.worden in de tekst de gedeelten die handelen over (a) voorafgegaan door de afkorting *Ger. W.*, die welke handelen over (b) door de afkorting *O.C.M.W.-wet*.

Vooraf ook nog dit: wij danken Raadsheer P.P. Geysen van het Arbeidshof te Brussel, gewezen voorzitter van de nederlandstalige beroepskamer van Brabant, voor een aantal bedenkingen de lege ferenda i.v.m. de procedure voor de beroepskamers.

HOOFDSTUK I: HET INSTELLEN VAN DE VORDERING

§ 1. Het verzoekschrift — Vorm

1. *O.C.M.W.-wet*. Volgens art. 71, lid 3 *O.C.M.W.-wet* wordt het beroep ingesteld bij verzoekschrift dat dient gericht aan het secretariaat van de bevoegde beroepskamer. Het verzoekschrift wordt hetzij op het secretariaat neergelegd, hetzij overgemaakt bij aangetekend schrijven.

2. *Ger.W.* Uit het verslag van de Koninklijke Commissaris Van Reepinghen blijkt dat men bij de wet van 10 oktober 1967 houdende het *Gerechtelijk Wetboek*, het gerechtelijk recht wilde doorzichtiger maken, eenvoudiger, minder formalistisch (1). Deze drang naar vereenvoudiging heeft de wetgever er dan ook toe gebracht om het verzoekschrift, als eenvoudig middel om vorderingen in te leiden, veelvuldig te gebruiken.

Inzake de geschillen van sociale zekerheid die voor de arbeidsrechtbank worden gebracht, vindt deze tendens haar neerslag in art. 704 *Ger. W.* Dit artikel kwam in het oorspronkelijk ontwerp van *Ger. W.* niet voor; het werd erin opgenomen op verzoek van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, ten einde de rechtspleging te vereenvoudigen en de kosten ervan te verminderen. Het streeft doelbewust naar minder formalisme om aan de gewone burger — ook de «minder geleerde» — de toegang tot de rechtspleging te vergemakkelijken (2).

3. *Ger. W. en O.C.M.W.-wet*. Art. 71, lid 3 *O.C.M.W.-wet* is duidelijk geïnspireerd op art. 704 *Ger. W.*; de interpretatie van laatstgenoemd artikel zal dan ook zijn invloed hebben op de interpretatie van art. 71 *O.C.M.W.-wet*. Art. 704 *Ger. W.* bepaalt enkel dat het verzoekschrift moet worden *afgegeven aan of aangetekend gericht* tot de griffie van de arbeidsrechtbank; doch ook een verzoekschrift in de vorm van een *gewone brief* verklaren de arbeidsrechtbanken, op grond van art. 860, lid 1 *Ger.W.* — geen nietigheid zonder tekst — ontvankelijk (3);

Rouard neemt zelfs aan dat een *mondeling verzoek* door de griffie zou kunnen worden aangenomen, gezien het geschrift niet «op straffe van nietigheid» is voorgeschreven (4).

(1) GOSSERIES, P., La requête de l'article 704 du Code Judiciaire, *J.T.T.*, 1977, 321, nr. 3.
(2) VEROUGSTRAETE, W., Sociale zekerheid en procesrecht, in VAN LANGENDONCK, J., e.a., *Raakvlakken tussen sociale zekerheid en administratief recht, internationaal privaatrecht, personenrecht, economisch recht, procesrecht*, II, Brussel, 1979, 191.

(3) Arbrb. Hasselt, 30 juni 1972, *J.T.*, 1973, 418; contra: Arbrb. Verviers, 14 december 1971 en commentaar van DE BRUYKER, C., *B.T.S.Z.*, 1972, 4, 510-512.

(4) ROUARD, P., *Traité élémentaire de droit judiciaire privé, La procédure civile. Première partie: L'introduction de la demande*, II, Brussel, 1975, 570.

Deze eenvoud en soepelheid inzake rechtspleging zullen de beroepskamers zeker ertoe aanzetten de vormvereisten niet formalistisch te benaderen (5), en de gewone brief — eventueel het mondeling verzoek — eveneens als geldig te beschouwen. Deze tendens komt duidelijk tot uiting in een vonnis van de beroepskamer van Brabant:

«Overwegende dat door het tot stand brengen van beroepskamers en het voorzien van een eigen rechtspleging ter deze, de wetgever tot hoofdbekommernis had een zeer soepele werking bij de behandeling der geschillen, een zeer snelle afwerking van deze geschillen en het vermijden van formalisme in de mate van het mogelijke, dit formalisme beperkt blijvende binnen bepaalde grenzen die essentieel zijn ter vrijwaring van de rechten van de rechtzoekende hetgeen uitdrukking vindt o.m. in de vaststelling dat de op sanctie van nietigheid voorgeschreven voorschriften uiterst beperkt gehouden zijn en anderzijds uitdrukkelijk voorzien is in artikel 28 van het K.B. 9.3.1977, dat de procedurevoorschriften moeten worden opgevat in de meest voordelige zin voor een spoedige afhandeling der zaken» (6).

Het ligt echter voor de hand dat een aantal essentiële zaken in het verzoekschrift zullen moeten vermeld zijn: in dit geschrift moet een vordering worden geformuleerd, een bezwaar waardoor beroep wordt gedaan op de beroepskamer (7). Het verzoekschrift zal dus normalerwijze ook de naam en de identiteit van de eiser moeten vermelden, het O.C.M.W. waartegen de vordering of het bezwaar gericht is, en de beslissing die wordt aangevochten; nochtans stelde de beroepskamer van West-Vlaanderen zich tegenover dit laatste zeer soepel op en verklaarde een verzoekschrift, waarin de verzoeker de beslissing tegen dewelke hij beroep instelde, niet vermeldde, toch ontvankelijk, gezien uit de feiten kon worden opgemaakt welke beslissing bedoeld werd (8).

Over de motivering, ondertekening, vertegenwoordiging, taal enz. wordt verder in deze afdeling gehandeld.

§ 2. Termijn om de vordering in te stellen

4. *O.C.M.W.-wet.* Volgens art. 71 O.C.M.W.-wet dient het beroep te worden ingesteld *binnen de maand*, volgend op de ontvangst van de bestreden beslissing. Heeft het O.C.M.W. nagelaten een beslissing te nemen binnen de maand, dan beschikt de verzoeker na het verstrijken van die termijn, over nog een maand om beroep in te stellen bij de beroepskamer.

(5) QUISTHOUDT, C., De wettelijke opdrachten van het O.C.M.W., een gewaarborgd recht op maatschappelijke dienstverlening, *De Gids op maatschappelijk gebied*, 1977, nr. 6/7, 544.

(6) BN., 27 december 1978.

(7) BF., 28 maart 1980

(8) WV., 31 januari 1979.

A. Vertrekpunt van de termijn

5. *O.C.M.W.-wet*. Twee hypothesen moeten bijgevolg worden onderscheiden. De eerste eenvoudigste hypothese doet zich voor wanneer het O.C.M.W. nalaat een beslissing te nemen; heeft de verzoeker binnen de maand na zijn aanvraag tot individuele dienstverlening vanwege het O.C.M.W. geen bericht ontvangen, dan kan hij binnen de daaropvolgende maand beroep instellen.

Zelfs wanneer het O.C.M.W. meent dat binnen de maand geen definitieve beslissing kan worden genomen, moet het O.C.M.W. hetzij onmiddellijk, hetzij binnen korte termijn een *voorlopige* beslissing nemen, in afwachting van de doorgevoerde onderzoeken (9).

Het kan ook gebeuren dat het O.C.M.W. nalaat binnen de maand een beslissing te nemen, de aanvrager daartegen beroep instelt, maar nog vooraleer de zaak door de beroepskamer wordt behandeld, er toch een beslissing valt vanwege het O.C.M.W. In een dergelijk geval keurde de beroepskamer van Luik de beslissing goed en verklaarde het beroep ongegrond (10).

6. *Ger. W.* De bestaansminimumwet regelt het geval niet waarbij het O.C.M.W. nagelaten heeft een beslissing te nemen over een aanvraag tot bestaansminimum. Zoals op de Provinciale Ontmoetingsdagen opgemerkt werd, betekent dit duidelijk een leemte in de wetgeving (11).

Terzake was er nochtans een zeer duidelijk amendement van de heer Wijninckx: beroep kon worden ingediend door ieder persoon die zich

«door de *beslissing* of door het *gebrek aan beslissing* van de commissie van openbare onderstand benadeeld acht» (12).

Het uiteindelijk art. 10 bestaansminimumwet maakt deze precisering niet. Vandaar kwam deze vraag dan ook voor bij de Arbeidsrechtbank van Antwerpen, die als volgt besliste:

«Hoewel artikel 10 § 1 van dezelfde wet (7.8.1974) slechts spreekt over de mogelijkheid van beroep bij de arbeidsrechtbank tegen de beslissing van (de COO) moet redelijkerwijze worden aangenomen dat de betrokkene eveneens een vordering tegen de COO — het O.C.M.W. kan inleiden voor de arbeidsrechtbank (art. 580, 2^e van het gerechtelijk wetboek) indien dit in gebreke blijft een beslissing te nemen over de aanvraag om bestaansminimum. De vordering door eiser ingeleid bij verzoekschrift van 9 juni 1977/13 juni 1977 is dus toelaatbaar» (13).

(9) WV., 9 juli 1980.

(10) LF., 24 april 1980.

(11) *Provinciale Ontmoetingsdagen van de O.C.M.W.'s anno 1979*, V.B.S.G., 9.

(12) *Parl. Besch., Senaat*, 1974, 247/5, 3.

(13) *Arbrb. Antwerpen*, 2 maart 1978, onuitg., geciteerd door D. SIMOENS, *Overzicht van rechtspraak over bestaansminimum, Bestaansminimum*, Antwerpen, 1980, 126 nr. 91.

7. *O.C.M.W.-wet*. In de tweede hypothese heeft het O.C.M.W. wél een beslissing genomen binnen de voorgeschreven termijn, waartegen de verzoeker in beroep wil gaan. De wetteksten terzake zijn schijnbaar eenvoudig en ondubbelzinnig: art. 71, lid 3 O.C.M.W.-wet bepaalt dat de termijn van één maand ingaat door de *ontvangst* van de bestrede beslissing; art. 27 van het K. B. 9 maart 1977 preciseert dat het O.C.M.W. deze beslissing ter kennis moet brengen door middel van een *ter post aangetekende brief*; deze wordt beschouwd te zijn ontvangen de eerste werkdag na de afgifte van de brief op de post. In de praktijk gaat het er echter dikwijls anders aan toe. Het gebeurt vaak dat de O.C.M.W.'s hun beslissing enkel mondeling meedelen; de vraag stelt zich dan ook wanneer de termijn begint te lopen. De beslissingen van de beroepskamers lopen terzake wel enigszins uiteen. In de meeste gevallen wordt het beroep ontvankelijk verklaard (14).

Dit lijkt mij ook de juiste opvatting te zijn want, wanneer er enkel een mondelinge kennisgeving is gebeurd, is de begindatum van de termijn van één maand niet bewezen, en bijgevolg ook niet het verval van deze termijn.

In enkele andere gevallen was er wel een betekening geweest, maar de juiste datum ervan bleek niet uit de stukken van het dossier, en kon ter zitting door de afgevaardigden van het O.C.M.W. niet worden bewezen; ook hier werd het beroep — terecht — ontvankelijk verklaard (15). In een ander geval verklaarde de beroepskamer van Henegouwen het beroep wel ontvankelijk, doch zonder voorwerp, omdat een niet genotifieerde beslissing geen effect kan hebben (16).

Een andere beslissing van de beroepskamer van Henegouwen verklaarde het beroep onontvankelijk; er was weliswaar geen schriftelijke betekening geweest van de beslissing, maar deze werd door het O.C.M.W. op een bepaalde datum uitgevoerd. Deze datum werd beschouwd als de begindatum van de termijn van één maand (17).

Tenslotte kwam het voor de beroepskamer van Luik zelfs voor dat er niet eens een mondelinge kennisgeving van de beslissing volgde.

De verzoeker stelde beroep in wegens het uitblijven van een beslissing; nadien beweerde het O.C.M.W. dat er wél een mondelinge kennisgeving was gebeurd. Zelfs een schriftelijke, maar dit nà het instellen van het beroep. Wanneer begon de termijn te lopen: vanaf de mondelinge of vanaf de schriftelijke kennisgeving? De beroepskamer loste dit probleem als volgt op: er werd geen rekening gehouden met de schriftelijke kennisgeving; de mondelinge kennisgeving kon niet worden bewezen. Het beroep

(14) Enkele voorbeelden:

HE., 21 mei 1979; LF., 19 maart 1979; LF., 18 juni 1979; LF., 25 juni 1979; LF., 25 juni 1979; LF., 7 augustus 1979; LF., 4 augustus 1980.

(15) AN., 11 september 1979; OV., 29 oktober 1979.

(16) HE., 30 maart 1979.

(17) HE., 11 juni 1979.

werd onontvankelijk verklaard omdat reeds twee maanden waren verlopen sedert de aanvraag tot individuele dienstverlening bij het O.C.M.W. (18).

B. Berekening van de termijn

8. *O.C.M.W.-wet en Ger.W.* Het K.B. van 9 maart 1977 zegt i.v.m. de berekening van de termijn:

— art. 17 § 1, lid 1 bepaalt dat de termijn ingaat de *dag na de ontvangst* van het stuk dat de termijn doet ingaan; dit is analogisch met art. 52, lid 1 Ger.W.;

— art. 27 § 2 zegt dat de vervalddag in de termijn wordt gerekend. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag verplaatst op de eerstvolgende werkdag; dit is een herhaling van wat wordt bepaald in art. 53, lid 1 en 2 Ger.W.

Gezien de analogie met het Ger.W., is het ook logisch de andere bepalingen terzake van het Ger.W. toe te passen.

Bijgevolg:

— wordt de termijn berekend van middernacht tot middernacht (art. 52, lid 1 Ger.W.);

— omvat de termijn alle dagen, ook de zaterdag, de zondag en de wettelijke feestdagen (art. 52, lid 1);

— wanneer de termijn, zoals in het geval van de O.C.M.W.-wet, bepaald wordt per maand, wordt die berekend van de zoveelste tot de dag vóór de zoveelste (art. 54).

Bijvoorbeeld: de betekening gebeurt op 20 maart; de termijn begint te lopen op 21 maart; ze eindigt op 20 april om middernacht (19). Art. 52, lid 2 bepaalt echter dat een akte (i.c. het verzoekschrift) alleen op geldige wijze ter griffie (lees: secretariaat van de beroepskamer) kan worden verricht op de dagen en uren waarop die griffie toegankelijk moet zijn voor het publiek. Wanneer nu een eiser zich op de laatste dag van de termijn, na de sluitingsuren, ter griffie aanmeldt, dan bevindt hij zich in een geval van overmacht: door deze omstandigheid was hij niet in staat zich tijdig ter griffie aan te bieden binnen de beschikbare termijn (20).

— tenslotte heeft ook de gerechtelijke vakantie geen enkele invloed: art. 50, lid 2 voorziet enkel in een verlenging van de termijn bij hoger beroep of verzet, zoals bepaald in art. 1048 en 1051 Ger.W.

(18) LF., 24 maart 1978.

(19) ROUARD, P., La loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence. Quelques problèmes pratiques. Délais de recours dans les matières prévues à l'article 704, alinéa 1er du code judiciaire, *J.T.T.*, 1975, 233.

(20) *Ibid.*

C. Laattijdig verzoek

9. *O.C.M.W.-wet en Ger. W.* Het beroep tegen de administratieve beslissing van het O.C.M.W. moet, aldus art. 71 O.C.M.W.-wet, ingesteld worden binnen één maand na ontvangst van de bestreden beslissing.

Quid, wanneer het beroep ingesteld wordt nà het verstrijken van deze termijn?

Noch in de rechtsleer, noch in de rechtspraak heerst daaromtrent eensgezindheid.

Juridisch-technisch meen ik dit probleem als volgt te moeten benaderen. Nergens bepaalt art. 71 O.C.M.W.-wet dat deze termijn voorgeschreven is «op straffe van verval». Bijgevolg dient hier de vraag te worden gesteld of die termijn valt onder art. 860, lid 2 Ger. W.:

«De termijnen om een rechtsmiddel aan te wenden zijn evenwel voorgeschreven op straffe van verval»,

dan wel onder art. 860, lid 3 Ger. W.:

«De andere termijnen worden slechts dan op straffe van verval bepaald wanneer de wet het voorschrijft».

Met andere woorden, valt het beroep, voorzien in art. 71 O.C.M.W.-wet, onder de rechtsmiddelen, in welk geval art. 860, lid 2 Ger. W. toepasselijk wordt, of niet (art. 860, lid 3 Ger. W. toepasselijk)?

Het is belangrijk hier een duidelijk onderscheid te maken tussen het administratief en het gerechtelijk stadium. Het rechtsgeding wordt, volgens art. 12, lid 2 Ger. W., geopend door de inleidende vordering, i.c. het verzoekschrift. De periode vóór de neerlegging van het verzoekschrift behoort bijgevolg tot het administratief stadium. Vandaar kan dan ook geen sprake zijn van een «rechtsmiddel», daar dit alleen kan worden aangewend tegen vonnissen en arresten (art. 20 Ger. W.); deze rechtsmiddelen worden opgesomd in art. 21 Ger. W.

Daaruit denk ik te mogen besluiten dat de termijn van art. 71 O.C.M.W.-wet geen vervaltermijn is, zodat de beroepskamer dan ook niet ambts-halve moet onderzoeken of het beroep door de betrokkene tijdig werd ingesteld. Ook P. Senaeve komt tot een analoge oplossing (21).

Daartegenover staat de mening van C. Quisthoudt, waar hij stelt:

«Uit artikel 71, lid 1, volgt ook dat het beroep op straf van verval (= onontvankelijkheid) moet ingesteld zijn hetzij binnen de maand volgend op de ontvangst van de bestreden beslissing, hetzij binnen de twee maand volgend op de vraag tot tussenkomst aan het O.C.M.W. wanneer dit laatste nalaat een beslissing te nemen» (22).

(21) SENAEVE, P., *De bestrijding van de armoede in België*, Leuven, 1978, 445.

(22) QUISTHOUDT, C., *o.c.*, 544.

Ook in de rechtspraak komt men niet tot een eensluidende mening. De meerderheid volgt de stelling van C. Quisthoudt en verklaart het laattijdig verzoekschrift bijgevolg ambtshalve onontvankelijk (23). Enkele vonnissen daarentegen verklaren het laattijdig verzoekschrift wél ontvankelijk.

Deze uitspraken moeten m.i. sterk worden gerelativeerd, want steeds is er een causaliteit tussen de laattijdigheid en de wijze waarop de beslissing door het O.C.M.W. werd medegedeeld: ofwel gebeurde dit mondeling (24), ofwel was de betekening onregelmatig gebeurd (25), ofwel bleek de juiste datum van de betekening niet uit de stukken van het dossier en konden de afgevaardigden van het O.C.M.W. ter zitting de datum niet bewijzen (26). Tenslotte kan een laattijdig verzoekschrift ook ontvankelijk worden verklaard wanneer de betrokkene de betekening niet ontving wegens overmacht. Wat ondermeer onder overmacht kan worden verstaan, vinden we in een vonnis van de beroepskamer van Antwerpen:

«Verzoeker zou dit schrijven niet ontvangen hebben: het zou verloren zijn gegaan, mogelijk wegens zijn verhuis en onkunde van de nederlandse taal» (27).

10. Ger. W. De hierboven geschetste theoretische benadering van het probleem van het laattijdig verzoek geldt evenzeer voor art. 10, § 1 bestaansminimumwet, waar de termijn evenmin «op straffe van verval» is voorgeschreven (28). Doch ook hier besliste de rechtspraak in tegenovergestelde zin. Zo concludeerde de Arbeidsrechtbank te Brugge tot een vervaltermijn, via een andere interpretatie van het begrip «rechtsmiddel»;

«Aangezien eiseres ter zake gebruik heeft gemaakt van een rechtsmiddel, het is te zeggen een middel tot handhaving van haar recht (N.B.: tot voorlegging van het geschil voor de Arbeidsrechtbank), is de termijn om dit rechtsmiddel aan te wenden dan ook voorgeschreven op straffe van verval ten gevolge van het suppletoir karakter van het gerechtelijk wetboek (Zie art. 2, 48, 50, 860, 2e lid, 862, § 1/1° en § 2, 864 en 865, W. 10.10.1967 houdende het Ger. Wetb.).

De arbeidsrechtbank dient bijgevolg zelfs ambtshalve het verval van de termijn vast te stellen (...)» (19).

(23) WV., 8 januari 1980; OV., 9 maart 1979; AN., 11 september 1979. HE., 17 oktober 1979; LF., 23 januari 1978; LX., 6 juli 1978; WV., 10 september 1980; OV., 2 juni 1980; AN., 22 maart 1980; HE., 19 mei 1980; LF., 21 mei 1978; LX., 5 augustus 1980; OV., 4 september 1978; OV., 30 juni 1980; BF., 2 maart 1980; HE., 25 augustus 1980; LF., 11 juni 1979; NA., 12 januari 1979.

(24) LF., 25 juni 1979; LF., 25 juni 1979; LF., 29 juni 1979.

(25) LF., 19 maart 1979.

(26) OV., 19 oktober 1979.

(27) AN., 6 maart 1979.

(28) Zie o.a. ROUARD, P., *o.c.*, 233; Arbh. Gent, 22 januari 1974, *J.T.T.*, 1974, 200-201.

(29) Arbrb. Brugge, 22 oktober 1975, *Gem.*, 1975, 656.

Ook de Arbeidsrechtbank te Brussel verklaarde een dergelijk laattijdig verzoek ontoelaatbaar (geen motivering)(30).

Tenslotte dient ook hier te worden opgemerkt dat het laattijdig verzoek ontvankelijk kan worden verklaard wanneer de betrokkene het bewijs levert dat hij ingevolge overmacht in de onmogelijkheid verkeerde de aangetekende zending van de beslissing van het O.C.M.W. te ontvangen(31).

11. *O.C.M.W.-wet*. Gezien het de hoofdbekommernis was van de wetgever een zeer soepele werking bij de behandeling van de geschillen voor de beroepskamers, en een zeer snelle afwerking van deze geschillen, te bevorderen, is een korte vervaltermijn van één maand begrijpelijk.

Maar welke theorie men ook verdedigt — ontvankelijkheid of onontvankelijkheid van het laattijdig verzoekschrift — veel maakt dit in de grond niet uit. Niets belet immers dat hetzelfde individu bij het O.C.M.W. een nieuw verzoek inleidt en tijdig in beroep gaat tegen de daaropvolgende beslissing(32).

D. Voorbarig verzoek

12. *O.C.M.W.-wet*. Het is ook mogelijk dat het beroep te vroeg wordt ingesteld. Hoe beslissen de beroepskamers daarover?

— Een verzoeker stelde op 4 november 1977 beroep in tegen een beslissing van het O.C.M.W. die hem betekend werd op 30 november 1977, maar die hem reeds vroeger ter ore was gekomen.

Is het verzoekschrift ontvankelijk?

«Attendu que le retard apporté par le C.P.A.S. à notifier par écrit sa décision au requérant ne peut avoir pour effet de priver celui-ci du recours que la loi lui ouvre ; qu'un tel retard est assimilable au cas visé à l'alinéa 2 de l'article 71, ou l'un des organes du Centre a laissé s'écouler depuis la demande le délai d'un mois sans prendre de décision ; Attendu que dès lors, en l'espèce, le recours formé par le requérant le 4 novembre 1977, bien qu'antérieur à la notification écrite du refus d'intervention de la part du C.P.A.S. d'Anderlecht, est recevable quant à la forme et au délai» (33).

— In een ander geval tekende een persoon beroep aan bij verzoekschrift van 17 juni 1979 tegen een beslissing van het O.C.M.W. gewezen op 4 juli 1979; de beroepskamer verklaarde het verzoekschrift *onontvankelijk*;

(30) Arbrb. Brussel, 3 december 1976, onuitgegeven, geciteerd door D. SIMOENS, *o.c.*, 127, nr. 93.

(31) Arbh. Gent, 22 januari 1974, *J.T.T.*, 1974, 201.

(32) Een toepassing: BF., 11 juni 1979.

(33) BF., 16 december 1977; BN., 5 september 1979.

«Overwegende dat derhalve het beroep niet werd ingesteld binnen de termijn voorzien bij artikel 71 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de O.C.M.W.'s en derhalve voorbarig is» (34).

- In gelijkaardige omstandigheden besliste de beroepskamer van Oost-Vlaanderen wel enigzins anders. Een beroep werd ingesteld tegen een beslissing die er nog niet was ; er was wel reeds een principiële akkoord van het O.C.M.W. om steun te verlenen.
De beroepskamer verklaarde het beroep *onontvankelijk*, maar *niet gegrond* (35).
- Tenslotte kwam voor de beroepskamer van Brabant een geval voor waarbij de verzoeker steun vroeg aan het O.C.M.W. en, zonder dat een beslissing was gevallen — zelfs geen principiële toezegging —, daartegen in beroep ging. De beroepskamer verklaarde het beroep in een eerste geval *onontvankelijk*, in een tweede geval *zonder voorwerp* (36).

§ 2. Wie kan beroep instellen ? Wie kan het verzoekschrift ondertekenen ? Wie kan de verzoeker vertegenwoordigen ?

A. Wie kan beroep instellen ?

13. *O.C.M.W.-wet*. Volgens art. 71, lid 1 *O.C.M.W.-wet* kan eenieder in beroep gaan tegen een beslissing inzake individuele dienstverlening *te zijnen opzichte* genomen ; uit het rapport van de senaatscommissie blijkt dat enkel deze persoon, die om een dienstverlening heeft gevraagd, beroep kan instellen (37).

In de rechtspraak echter vinden we daaromtrent volledig tegenover elkaar staande meningen.

Enerzijds hield de beroepskamer van Oost-Vlaanderen zich in een bepaald geval streng aan de bepaling van art. 71 *O.C.M.W.-wet* :

«Overwegende dat de op 9.7.1979 gegeven volmacht rechtsgeldig is om mevrouw D.G. (N.B. : directrice van een tehuis), voornoemd, toe te laten belanghebbende te vertegenwoordigen op de zitting ; dat zulks evenwel niet impliceert dat het verzoekschrift door haar mag worden ingediend, vermits deze werkwijze bij de wet niet is voorzien ;...» (38).

(34) OV., 3 september 1979.

(35) BF., 11 mei 1979.

(36) BF., 8 september 1978.

(37) Rapport namens de commissie voor de volksgezondheid en de gezinszorg uitgebracht door de heer VERBIST (hierna afgekort als Rapport senaatscommissie), *Parl. Besch.*, Senaat, 1974-1975, 581/2, 131.

(38) OV., 3 september 1979.

Toch verliet dezelfde beroepskamer in een ander geval deze strenge opvatting, met de volgende motivering:

«Krachtens artikel 71 van de organieke wet van 8 juli 1976, kan eenieder in beroep gaan tegen een beslissing inzake individuele dienstverlening te zijnen opzichte genomen door de raad van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of door één van de organen aan wie de raad bevoegdheden heeft overgedragen.

Hieruit ressorteert dat *een beroep steeds moet uitgaan van de persoon die het voorwerp van de dienstverlening uitmaakt*. In casu, zou het beroep tegen haar plaatsing in het rusthuis te Dendermonde moeten worden ingesteld door mevrouw wwe. D. zelf.

Uit het dossier blijkt evenwel dat mevrouw D. zichzelf niet meer kan behelpen, dat zij praktisch blind is en dat zij ten laste is van haar zoon D., die voor haar instaat. In de gegeven omstandigheden komt het derhalve logisch voor dat voornoemde zoon van betrokkene *om pragmatische redenen* in de plaats van zijn moeder optreedt (...).

Het beroepschrift is tevens ondertekend door mevrouw X., verloofde van de heer D., voornoemd.

De beroepskamer verklaart het beroep in hoofde van mevrouw X *niet-ontvankelijk*, omdat deze ten opzichte van mevrouw wwe. D. een «*derde partij*» is, zonder onderhoudsverplichting noch enige binding op grond van bloed- of aanverwantschap» (39).

Diametraal tegenover deze strenge opvatting van de beroepskamer van Oost-Vlaanderen staan enkele gevallen van de beroepskamer van Henegouwen, waarin gesteld wordt dat degenen die het beroep instellen, helemaal niet dezelfde moeten zijn die de aanvraag tot individuele dienstverlening indienden. In beide gevallen was de aanvraag bij het O.C.M.W. ingediend door «le Comité de Protection de la Jeunesse de Charleroi» in naam van een minderjarige; in het ene geval werd het beroep ingesteld door de ouders(40), in het andere geval door de moeder alleen(41). In beide gevallen besliste de beroepskamer als volgt:

«Attendu que ce recours doit être déclaré recevable sans égard au caractère de la requête originaire, la loi du 8 juillet 1976 ne limitant pas les personnes qui peuvent introduire la demande d'aide;...».

In enkele andere gevallen stelde deze beroepskamer zich toch iets strenger op, en aanvaardde zij dat enkel degenen die het verzoekschrift mogen ondertekenen, ook het beroep kunnen instellen, m.a.w. degene die de aanvraag tot het O.C.M.W. deed, diens raadsman of wettelijke vertegenwoordiger. Mogen, aldus de beroepskamer, het beroep niet instellen, een directeur van een instelling(42), een sociaal assistente(43) of een medehuurder(44).

(39) OV., 2 juni 1980.

(40) HE., 5 mei 1980.

(41) HE., 25 juli 1980.

(42) HE., 19 mei 1980.

(43) HE., 26 maart 1979.

(44) HE., 13 november 1978.

14. *O.C.M.W.-wet. Onderhoudsplichtigen* kunnen, aldus De Graeve, evenmin het beroep instellen.

«Uit wat voorafgaat kan men gemakkelijk besluiten dat een onderhoudsplichtige, waarvan het O.C.M.W. een tussenkomst vraagt in de kosten van plaatsing van een ascendent of een descendent niet in beroep kan gaan aangezien hij geen verzoekende partij is. De meeste beroepskamers hebben zich overigens onbevoegd verklaard inzake besluiten van de O.C.M.W.'s die tussenkomsten van onderhoudsplichtigen vaststellen» (45).

15. *O.C.M.W.-wet. Kan de ene echtgenoot* beroep instellen voor de andere echtgenoot? De beroepskamer van West-Vlaanderen verklaarde een dergelijk verzoekschrift onontvankelijk, omdat de vrouw aanvankelijk niet op de hoogte was van het beroep ingesteld door haar man:

«Daar verzoekster geen machtiging verleende aan haar echtgenoot om dit verzoekschrift in te dienen in haar naam en zij de wens niet heeft uitgedrukt als dusdanig te willen optreden, komt het verzoekschrift als onontvankelijk voor» (46).

In een ander geval werd het beroep, door de man ingesteld voor zijn vrouw, wél onvankelijk verklaard: de vrouw had immers zelf de brief aangetekend verzonden; ter zitting verklaarde zij zich akkoord met de inhoud van de vordering, en beweerde ze dat ze haar man gemandateerd had, daar ze zelf onmogelijk het verzoekschrift kon opstellen (47).

Over deze problematiek oordeelde de Raad van State in een arrest van 23 april 1980 (48) als volgt:

«Overwegende dat de verzoekende partij in haar zevende middel de machtsoverschrijding inroept doordat de beroepskamer het O.C.M.W. van Leuven veroordeeld heeft om hulp te verlenen aan de echtgenote van B. die «geen vordering had ingesteld» en voor wie voornoemde B. niet als wettelijke vertegenwoordiger kon optreden;

Overwegende dat luidens artikel 57 van de wet van 8 juli 1976 het O.C.M.W. tot taak heeft «aan de personen en de gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is»; dat in zijn schrijven van 4 januari 1978 aan het O.C.M.W. van Leuven, B. steun vroeg voor zijn gezin omdat, nadat zijn echtgenote haar betrekking op de Berlitzschool verloren had, het gezinsinkomen niet meer voldoende was; dat de steun die het O.C.M.W. op 18 januari 1978 toekende bestemd was voor het gezin en dat de beslissing ook aan beide echtgenoten gezamenlijk werd betekend; dat overigens wanneer het hoofd van het gezin aan het O.C.M.W. om steun vraagt, uiteraard de inkomsten van het gezin en zijn

(45) DE GRAEVE, A., *Maatschappelijk welzijn. De praktische toepassing van de wet van 8 juli 1976 betreffende de O.C.M.W.*, Heule-Kortrijk, 1980, 217.

(46) W.V., 22 november 1978.

(47) BF., 23 februari 1979.

(48) *Onuitgegeven.*

noden worden onderzocht en de eventuele hulp tot ondersteuning van het gezin wordt verstrekt; dat de beroepskamer derhalve terecht ook hulp heeft geboden aan mevrouw B. en dat het middel niet gegrond is».

Zie over de volmacht gegeven aan de huwelijkspartner om beroep in te stellen: artikel 10 van het K.B. van 9 maart 1977.

Soms wordt voorgesteld artikel 71, eerste lid van de O.C.M.W.-wet in deze zin aan te vullen: ieder echtgenoot die beroep instelt zou dan geacht worden dit te doen *namens de andere echtgenoot*; uitzondering zou gemaakt worden bij uitdrukkelijk verzet van deze laatste, waarvan de gegrondheid door de beroepskamer wordt beoordeeld.

Argumenten voor deze wetswijziging zouden zijn:

- dat de beroepende partijen meestal eenvoudige lieden zijn die onvertrouwd zijn met de juridische begrippen van wettige vertegenwoordiging,
- dat bij samenwonende echtelingen de noodtoestand niet splitsbaar is, doch het gezin als dusdanig betreft,
- dat deze wijziging bijdraagt tot de ontvoogding van de echtgenote,
- dat zij in de lijn ligt van artikel 222 B. W., dat verklaart dat de lasten en schulden aangegaan door de echtgenoot ten behoeve van het gezin — oorzaak meestal van de aangevraagde hulp — de andere echtgenoot binden.

Volledigheidshalve kan nog melding gemaakt worden van een ander voorstel van wetswijziging waaraan door de V.B.S.G. wordt gedacht, en dat ertoe moet strekken een beroep ingesteld door een *minderjarige* ontvankelijk te verklaren (49).

B. Wie kan het verzoekschrift ondertekenen?

16. *O.C.M.W.-wet*. Volgens art. 10 K.B. 9 maart 1977 moet het verzoekschrift ondertekend zijn door de verzoeker, diens raadsman of wettelijke vertegenwoordiger. Dat de verzoeker het verzoekschrift niet heeft ondertekend, kan hem niet worden tegengesteld wanneer hij het bewijs levert dat hij bij het indienen ervan onmogelijk kon ondertekenen.

Volgens C. Quisthoudt biedt de ondertekening door de raadsman of wettelijke vertegenwoordiger van de verzoeker plaats voor een ruime interpretatie: «raadsman» lijkt niet beperkt te moeten worden tot de advocaten of mandatarissen die vermeld zijn in art. 18, K.B. 9 maart 1977, en «wettelijke vertegenwoordiger» kan ook meer inhouden dan een verwijzing naar ouders of voogd (50).

(49) Deze kwestie stelt zich niet inzake het bestaansminimum, dat voorbehouden is aan meerderjarigen. Minderjarigen die dergelijke hulp behoeven zullen zich dus tot het O.C.M.W. en evt. tot de beroepskamer moeten wenden.

(50) QUISTHOUDT, C., *o.c.*, 544.

Nochtans stelt de rechtspraak zich hier tamelijk streng op: een verzoekschrift, ondertekend door een dame in naam van een minderjarige, werd onontvankelijk verklaard:

«Attendu (...) que cette personne n'établit pas sa qualité de conseil ou de représentant légal du mineur d'âge T.F. conformément au dit article 10, ...» (51).

Ook een derde die geen partij ter zake is (52), een medehuurder (53), een directeur van een instelling (54) of een sociaal assistente (55) is niet bevoegd het verzoekschrift te ondertekenen.

Tenslotte verklaarde de beroepskamer van West-Vlaanderen een verzoekschrift dat namens de verzoeker was ondertekend door zijn zoon wél onontvankelijk, want

«een fotocopie van dit verzoekschrift, tot kennisgeving aan verzoeker gestuurd met het verzoek dit bij akkoord te willen ondertekenen, werd door verzoeker ondertekend en teruggestuurd.

Verzoeker heeft aldus het verzoekschrift tot het zijne gemaakt en het wordt als onontvankelijk beschouwd daar de onontvankelijkheid door het O.C.M.W. niet opgeworpen wordt» (56).

Hoe interpreteert de Raad van State art. 10 K.B. 9 maart 1977? Volgens de Raad beantwoordt art. 10 aan een vormvereiste die van substantiële aard is; de niet-naleving van deze vormvereiste brengt de niet-ontvankelijkheid met zich mee van het beroep (57).

17. *Ger. W.* In de bestaansminimumwet wordt over de ondertekening van het verzoekschrift nergens gesproken. In de rechtspraak bestaat geen eensgezindheid over de vraag of het verzoekschrift ondertekend moet zijn, en welke gevolgen aan de niet-ondertekening moeten worden verbonden. Nietigheid? Niet-bestaan? Onontvankelijkheid?

Een en ander is wel duidelijk geworden sedert het cassatiearrest van 26 mei 1976:

«Iedere akte van rechtspleging moet weliswaar de elementen bevatten waaruit haar regelmatigheid blijkt, maar geen wets- of reglements-bepaling schrijft voor, dat bij een schriftelijk ingesteld beroep het geschrift op straffe van nietigheid moet ondertekend zijn (...).

Nu de wet de nietigheid wegens een verzuim of onregelmatigheid betreffende de ondertekening van de akte niet uitdrukkelijk heeft bevolen, kan het geschrift niet met toepassing van art. 860 *Ger. W.* nietig worden verklaard» (58).

(51) BF., 27 april 1979.

(52) OV., 29 oktober 1979.

(53) HE., 13 november 1978.

(54) HE., 19 mei 1980.

(55) HE., 26 maart 1979.

(56) WV., 13 juni 1979.

(57) R.v.St., nr. 20 427, 18 juni 1980, *onuitgegeven*.

(58) Cass., 3e kamer, 26 mei 1976, met conclusie van advocaat-generaal LENAERTS, R.W., 1976-1977, 149.

In zijn conclusie bij dit arrest wijst advocaat-generaal Lenaerts op het doel van art. 860, lid 1 Ger. W. — pas de nullité sans texte —, namelijk de aanwending te verbieden van het begrip «substantiële formaliteit» of «onbestaande handeling», waardoor de rechtspraak zich het recht zou toekennen nietigheden uit te spreken, waarmee de wet niet uitdrukkelijk dreigt (59).

De juiste stelling — door de rechtsleer en de meerderheid van de rechtspraak verdedigd — lijkt dan wel te zijn, dat een verzoekschrift noch nietig, noch onbestaande, noch onontvankelijk kan worden verklaard enkel en alleen omwille van de niet-ondertekening (60); kan de identiteit van de verzoeker worden nagegaan, en is het duidelijk dat deze de wil had een vordering in te stellen, dan is het niet-ondertekend verzoekschrift wél ontvankelijk.

Wie kan nu inzake het bestaansminimum het verzoekschrift ondertekenen?

De meerderheid van de rechtspraak aanvaardt dat het verzoekschrift geldig kan worden *ondertekend*, in naam van de eiser, door een van de personen door wie men zich volgens art. 728 Ger. W voor de rechtbank kan laten vertegenwoordigen. Bijgevolg kunnen deze vertegenwoordigers ook geldig de vordering, overeenkomstig art. 704 Ger. W., *inleiden* (61).

C. Wie kan de verzoeker vertegenwoordigen?

18. *O.C.M.W.-wet*. Eigenlijk behoort dit probleem reeds tot het volgende stadium, de behandeling van de zaak. Maar gezien de samengang met de vorige twee vragen, dacht ik dat het beter was hier op deze vraag in te gaan. Ter zitting kan de betrokkene (en de voorzitter van de Raad van het O.C.M.W.) hetzij in persoon verschijnen en zich daarbij eventueel laten bijstaan, hetzij zich laten vertegenwoordigen. Gebeurt de bijstand of de vertegenwoordiging door een advocaat, die drager is van de stukken, dan worden geen andere voorwaarden gesteld. Wordt echter beroep gedaan op een ander persoon, dan moet deze in het bezit zijn van een geschreven volmacht, en daarenboven toegelaten worden door de voorzitter van de beroepskamer (art. 18 K.B. 9 maart 1977). Een dergelijke toelating moet volgens de Raad van State niet expliciet worden vermeld in de beslissing van de beroepskamer (62).

De beroepskamers staan er wel op dat deze volmacht op voldoende wijze kan worden aangetoond (63); soms laat men ook toe dat het mandaat ter

(59) *Ibid.*

(60) anders: SENAËVE, O., *o.c.*, 323.

(61) PAS, H., Geschillen inzake rust- en overlevingspensioenen, gewaarborgd inkomen en tegemoetkomingen aan minder-validen, *B.T.S.Z.*, 1974, 3, 294, en de rechtspraak geciteerd onder voetnoot 51.

(62) R.v.St., nr. 20 288, 24 april 1980.

(63) BF. 10 februari 1978; V., 22 november 1978.

zitting zelf bevestigd wordt door de verzoeker (64).

19. *Ger. W.* Inzake het bestaansminimum voorziet art. 728 *Ger. W.* in een analoge regeling voor de vertegenwoordiging van de rechtzoekenden; inzake de *O.C.M.W.*'s geldt een zelfde mogelijkheid voor de voorzitter van de Raad van het *O.C.M.W.*; normaal zal deze zich laten vertegenwoordigen door de maatschappelijk werker die het dossier heeft behandeld waarover beroep is ingediend (65).

§ 4. Motivering van het verzoekschrift.

20. *O.C.M.W.-wet.* Volgens art. 10, lid 1 *K.B.* 9 maart 1977 dient het verzoekschrift gemotiveerd te zijn. Een uitvoerige motivering, aldus *C. Quisthoudt* lijkt zeker geen geldigheidsvoorwaarde te zijn voor het verzoekschrift. De beroepskamer dient immers vooraleer een beslissing te nemen, alle nodige inlichtingen in te winnen, en desgevallend een sociaal en/of medisch onderzoek te bevelen (art. 72, lid 3 *O.C.M.W.-wet*) (66). Een minimum aan motivering moet er volgens de rechtspraak wel zijn (67): het is onvoldoende wanneer de verzoeker enkel beweert niet akkoord te gaan met de beslissing van het *O.C.M.W.* (68) of wanneer hij eenvoudig een bijkomende financiële vergoeding voor extra-onkosten vraagt, zonder te zeggen welke (69). De verzoeker moet minstens de concrete gegevens verstrekken waaruit blijkt dat hij niet in staat is zich een menswaardig bestaan te verzekeren (70). In al deze gevallen werd het verzoekschrift weliswaar ontvankelijk verklaard, doch ongegrond. Het kan ook voorkomen dat het verzoekschrift strikt genomen geen beroep is, maar enkel een vraag inhoudt; de beroepskamer van Antwerpen verklaarde dergelijk verzoekschrift toch ontvankelijk (71). In het verzoekschrift kunnen tevens vorderingen voorkomen die niet behoren tot het object van de aanvraag waarover de aangevochten beslissing handelt, doch voorwerp blijken te zijn van een latere aanvraag waarover nog dient te worden beslist door het *O.C.M.W.*; de beroepskamer oordeelde dat ze in dergelijk geval slechts kan optreden bij middel van aanbeveling (72).

21. *Ger. W.* In de bestaansminimumwet wordt over de motivering met geen woord gerept. Hierover is ook nog maar weinig rechtspraak be-

(64) *BF.*, 23 februari 1979.

(65) *Parl. Hand., Kamer*, 1975-1976, 6 juli 1976, 4953.

(66) *QUISTHOUDT, C., o.c.*, 544.

(67) *LI.*, 12 juni 1979; *AN.*, 17 juni 1980.

(68) *AN.*, 27 april 1979.

(69) *AN.*, 12 januari 1979.

(70) *LI.*, 24 juni 1980.

(71) *AN.*, 29 januari 1980.

(72) *BN.*, 18 januari 1980.

schikbaar, die genuanceerd geïnterpreteerd moet worden (73). Zo werd enerzijds gevonnist dat een verzoekschrift, waarbij verhaal wordt ingesteld tegen een administratieve beslissing, niet gemotiveerd moet zijn. Maar anderzijds werd ook, naar aanleiding van een «*exceptio obscuri libelli*», het verzoekschrift onontvankelijk verklaard wegens zijn onvoldoende duidelijke motivering.

Volgens H. Pas moet een motivering in het verzoekschrift niet gegeven worden, in die zin dat geen enkele tekst zegt dat een niet-gemotiveerd verzoekschrift nietig of niet-ontvankelijk zou zijn. Het ontbreken van argumenten voor het verhaal van de eiser, en de gegevens die deze verstrekt of in het administratief dossier, kan het verzoekschrift niet nietig of onontvankelijk maken. Als de eiser niet aantoonst dat zijn bezwaar tegen de administratieve beslissing gemotiveerd is, zal zijn verhaal worden afgewezen als ongegrond (74).

§ 5. Kan de vordering ingeleid worden bij dagvaarding?

22. *O.C.M.W.-wet*. Is het beroep, bedoeld in art. 71 *O.C.M.W.-wet*, eveneens ontvankelijk wanneer ze ingeleid wordt bij dagvaarding, of kan dit alleen gebeuren bij verzoekschrift?

Zoals hoger gezegd werd het inleiden van de vordering bij verzoekschrift opgenomen in de rechtspleging als een bijkomende, vereenvoudigde vorm om, zonder kosten voor de verzoeker, bepaalde vorderingen aanhangig te maken.

De algemene vorm om een vordering aanhangig te maken blijft echter de dagvaarding (art. 700 *Ger. W.*); art. 71 *O.C.M.W.-wet* sluit deze mogelijkheid niet uit: nergens wordt bepaald dat een vordering «op straffe van nietigheid» bij verzoekschrift moet worden ingeleid.

Bijgevolg meen ik dat een dergelijke vordering, ingeleid bij dagvaarding, dan ook ontvankelijk zou moeten worden verklaard.

23. *Ger. W.* Inzake het bestaansminimum aanvaardt de rechtspraak een analoge oplossing. Dit brengt echter een verschuiving van de gerechtskosten met zich mee van de *O.C.M.W.'s* naar de verzoeker.

Het principe inzake gerechtskosten bij beroep tegen het *O.C.M.W.* wordt verwoord in art. 1017, lid 2 *Ger. W.*:

«Behalve wanneer het geding roekeloos of tergend is, wordt de overheid of de instelling, belast met het toepassen van de wetten of verordeningen bedoeld in de artikelen 580, 581 en 582, 1e en 2e lid, ter zake van vorderingen ingesteld door of tegen de gerechtigden, steeds in de kosten verwezen».

(73) Zie hierover uitvoerig: PAS, H., *o.c.*, 296-299, en de rechtspraak geciteerd onder voetnoten 66 tot 72.

(74) PAS, H., *o.c.*, 298.

Wanneer nu echter de eiser zijn vordering inleidt bij dagvaarding, betekent dit een nutteloze verzering van de kosten, daar hij deze vordering, zonder kosten, kan inleiden bij verzoekschrift. Vandaar zullen die kosten te zijnen laste blijven, ook al legt art. 1017 Ger. W. deze in principe ten laste van het organisme van sociale zekerheid (75).

HOOFDSTUK II: DE BEHANDELING VAN DE ZAAK

§ 1. Instructie vóór de behandeling

24. *O.C.M.W.-wet.* Volgens art. 72, lid 5 *O.C.M.W.-wet* wint de beroepskamer alle nodige inlichtingen in en beveelt desgevallend een sociaal en/of medisch onderzoek. Terzake moet het volgende onderscheid duidelijk worden gemaakt:

- vóór de behandeling van de zaak heeft de beroepskamer tot taak alle nuttige inlichtingen in te winnen;
- het sociaal en/of medisch onderzoek kan echter maar bevolen worden nadat de verzoeker en het *O.C.M.W.* ter zitting verschenen zijn.

A. Het inwinnen van inlichtingen

25. *O.C.M.W.-wet.* In dit kader geven de art. 12 en 13 *K.B. 9 maart 1977* enkele opdrachten aan de secretaris van de beroepskamer: na ontvangst van het verzoekschrift brengt de secretaris het betrokken *O.C.M.W.* daarvan op de hoogte en verzoekt om onmiddellijke mededelingen van het dossier van de betrokkene; daarna vervolledigt hij het dossier door rechtstreeks alle nuttige inlichtingen en bescheiden te verzamelen zoals verslagen van sociaal assistenten, attesten van (arbeids-) geneesheren, psychiaters, psychologen...; tenslotte maakt hij over de zaak een verslag dat bij het dossier wordt gevoegd.

Het is duidelijk dat een efficiënte werkwijze van de beroepskamer in ruime mate in functie zal staan van de instructie vóór de behandeling. C. Quisthoudt stelt zich in dat verband echter de vraag over welke middelen de secretarissen van de beroepskamers beschikken om hun constructieve instructietaak te waarborgen; tegenover het *O.C.M.W.* zelf kunnen ze zich beroepen op de *O.C.M.W.-wet* en de *K.B. 9 maart 1977*, maar in de mate dat daarbuiten «nodige inlichtingen» moeten worden ingewonnen is een bevoegdheidstoewijzing die de instructie werkelijk gestalte zou geven, niet uitdrukkelijk vastgelegd (76).

26. *Ger. W. en O.C.M.W.-wet.* De taak van de secretaris van de beroepskamer loopt parallel met de instructietaak die aan de arbeidsauditeur is opgelegd t.o.v. geschillen inzake sociale verzekeringen en sociale bij-

(75) Zie de rechtspraak geciteerd door PAS, H., *o.c.*, 299, voetnoot 75.

(76) QUISTHOUDT, C., *o.c.*, 546.

stand in het algemeen, en inzake het bestaansminimum in het bijzonder, en die tot doel heeft aan de arbeidsrechtbank een behandelingsklaar bundel voor te leggen.

De arbeidsauditeur beschikt echter over meer wettelijke middelen. Art. 138, lid 3 Ger. W. bepaalt immers :

«In alle betwistingen die behoren tot de bevoegdheid van de arbeidsgerechten, kan het openbaar ministerie bij de arbeidsgerechten van de bevoegde minister of van de bevoegde openbare instellingen of diensten de nodige bestuurlijke inlichtingen vorderen. Daartoe kan het om medewerking verzoeken van de ambtenaren die door de bestuurlijke overheid belast zijn met het toezicht op de toepassing van de wettelijke en verordeningbepalingen die bedoeld zijn in de artikelen 578 tot 583».

Het auditoraat kan echter dergelijke inlichtingen niet inwinnen van derden, zoals de werkgever, banken of andere personen van wie hij zou weten of vermoeden dat zij nuttige bescheiden of inlichtingen bezitten. Volgens W. Verougstraete is dit een betreurenswaardige leemte, te meer daar het gerecht door het Ger. W. wel wordt gemachtigd om derden te dwingen tot dergelijke mededelingen door art. 877 tot 882. Maar dit kan slechts gebeuren na pleidooien en vonnis, en niet tijdens het onderzoek van de zaak door het openbaar ministerie. Deze auteur stelt zich dan ook de vraag, waarom dit onderzoek op een dergelijke wijze beknot en belemmerd wordt. Het zou volstaan art. 877 Ger. W., waar echter de beoordeling zou worden overgelaten aan het auditoraat (77).

B. Het bevelen van een onderzoek

27. *O.C.M.W.-wet*. Blijkt dat tijdens de behandeling van de zaak door de beroepskamer geen beslissing kan worden genomen op basis van het dossier, dan kan de beroepskamer een sociaal en/of medisch onderzoek bevelen.

Besluit de beroepskamer dat de verzoeker zich aan een medisch onderzoek moet onderwerpen, dan wordt deze verzocht zich bij een door de beroepskamer aangeduide deskundige te melden ; de verzoeker kan zich daarbij laten vergezellen door een geneesheer van zijn keuze. Deze deskundige is er toe gehouden binnen de door de beroepskamer bepaalde termijn een verslag uit te brengen dat ieder punt behandelt dat in zijn opdracht werd aangeduid (art. 19 K.B. 9 maart 1977).

Om welke redenen beveelt de beroepskamer nu zoals een aanvullend onderzoek ?

- «Overwegende dat in de loop van de debatten gebleken is dat het noodzakelijk is, bijkomend ingelicht te worden omtrent:
 1. de aard en de hoegrootheid van de tussenkomst van de Rijksdienst voor Sociale Reclassering van Minder-validen, alsmede de datum van deze tussenkomsten;
 2. de stand van zaken betreffende het arbeidsongeval van verzoeker;
 3. het bedrag van de bijkomende geneeskundige en pharmaceutische kosten uitgekeerd in de loop van het jaar 1977;...» (78).
- «Overwegende dat de beroepskamer van oordeel is dat huidige zaak niet in staat van wijzen is en dat het in het belang van een goede rechtsbedeling past een bijkomend onderzoek te laten uitvoeren» (79).
- «Attendu que pour permettre à la Chambre de recours de connaître avec précision quel est le statut juridique de l'enfant P.H., de savoir qui est exactement son représentant légal et afin d'être éclairé quant aux pouvoirs respectifs de la mère, de la tutrice, du conseil de famille et du C.P.A.S. de Wavre relativement à l'administration de la personne et des biens de l'enfant, il est indispensable d'être en possession des documents mieux décrits ci-après ;... (80).
- «Een bijkomende onderzoeksmaatregel met betrekking o.m. tot de wijziging uitgedrukt in het schrijven van beroepster inzake het door haar ingesteld beroep» (81).
- «Désigne en qualité d'expert le Docteur J. Dalem, chirurgien à l'hôpital d'Ougrée avec mission: après s'être entouré de tous renseignements utiles, d'examiner la requérante afin de décrire l'état de son éventuel handicap à poser les gestes de la vie quotidienne» (82).
- «Attendu que le représentant du C.P.A.S. prétend qu'il s'agit d'une résidence fictive, la requérante habitant en fait toujours chez son concubin à Wandre ;
- «Attendu qu'il importe d'avoir des précisions concernant la situation réelle de l'intéressée; qu'il y a lieu à cet effet de recourir aux services d'un travailleur social avant de statuer définitivement» (83).
- «Overwegende dat het wenselijk is een bijkomend onderzoek in te stellen naar de algemene sociale en financiële toestand van het belanghebbende gezin;...» (84).
- «Attendu qu'il résulte des explications données par le CPAS que la situation de l'intéressée n'est pas éclaircie...» (85).
- «Dat een bijkomend onderzoek noodzakelijk is o.a. naar de mogelijke sociale voordelen die zouden kunnen voortspuiten uit een eventuele tewerkstelling van betrokkene» (86).

Het kan gebeuren dat de beroepskamer, in afwachting van het resultaat van het onderzoek, een voorschot op de steunverlening toekent (87). Tenslotte dient nog gewezen te worden op art. 8 K.B. 9 maart 1977 waarin wordt bepaald dat de uitgaven die noodzakelijk zijn om de kosten te dekken die uit deze medische en sociale onderzoeken voortvloeien, ten laste komen van het Rijk; de Minister tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort, stelt de honoraria of tarieven vast die van toepassing zijn op deze onderzoeken.

(78) LI., 14 maart 1978.

(79) BN., 18 mei 1978.

(80) BF., 30 juni 1978.

(81) BN., 27 juli 1978.

(82) LF., 4 december 1978.

(83) LF., 19 maart 1979.

(84) LI., 22 maart 1979.

(85) BF., 27 april 1979.

(86) OV., 3 september 1979.

(87) LI., 10 juli 1979.

C. Het neerleggen van besluiten

28. *O.C.M.W.-wet*. Nog in het stadium vóór de behandeling van de zaak, en ten laatste de dag vóór de verschijning, kan de verzoeker aan de secretaris van de beroepskamer ook besluiten doen toekomen (art. 15 K.B. 9 maart 1977).

Het gaat hier niet om een verplichting, maar vermits het verzoekschrift desgevallend summier gemotiveerd kan zijn, zou een aan de behandeling voorafgaande mededeling van ingeroepen middelen en motieven een vlotte werking zeker in de hand werken (88).

§ 2. De behandeling van de zaak

A. Oproeping en verschijning der partijen

29. *O.C.M.W.-wet*. De beroepskamer neemt eerst een beslissing na de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en de verzoeker ten minste drie werkdagen te voren te hebben opgeroepen en hen te hebben gehoord indien zij verschijnen (art. 72, lid 1 *O.C.M.W.-wet*); deze oproeping gebeurt bij een ter post aangetekende brief en vermeldt plaats, dag en uur van verschijning (art. 14 K.B. 9 maart 1977). Is deze oproeping niet behoorlijk gebeurd, bvb. wegens een adreswijziging van verzoeker, dan wordt de zitting uitgesteld (89).

Uit de wet blijkt duidelijk dat er wel een oproepingsplicht is, maar geen verschijningsplicht. M.a.w. de partijen moeten niet noodzakelijk ter zitting verschijnen opdat de beroepskamer een beslissing zou kunnen nemen. Art. 18, lid 1 en 2 K.B. 9 maart 1977 voorziet immers in een systeem van vertegenwoordiging.

Wanneer evenwel de beroepskamer het voor haar voorlichting nuttig acht, kan zij bevelen dat de partijen persoonlijk verschijnen (art. 18, lid 3 K.B. 9 maart 1977) (90). Kan de verzoeker echter door overmacht niet tijdig ter zitting verschijnen, dan wordt de zaak uitgesteld (90bis).

Tenslotte zou ik hier nog even de aandacht willen vestigen op twee vonnissen, waarin als volgt beslist wordt:

«Overwegende dat verzoeker niet verschenen is alhoewel behoorlijk opgeroepen en gelet op de inlichtingen door de vertegenwoordigers van het O.C.M.W. ter zitting verstrekt, beslist de beroepskamer dat aanvaard mag worden dat verzoeker thans *niet meer blijkt aan te dringen omtrent zijn verhaal*» (91)!

(88) QUISTHOUDT, C., *o.c.*, 546.

(89) LI., 15 januari 1980; LI., 25 juli 1978.

(90) Een voorbeeld: NA., 31 oktober 1978.

(90bis) LI., 27 juli 1978.

(91) AN., 2 maart 1979.

«Attendu qu'il est permis de déduire de cette non-comparation répétée, que la requérante n'a plus besoin de l'aide qu'elle sollicitait et dont le refus partiel avait motivé son recours» (92).

B. Beraadslaging en beslissing

30. *O.C.M.W.-wet*. De beroepskamer dient de zaak integraal te herne-men. Dit betekent dat in beroep een beslissing kan worden genomen in verschillende richtingen: bevestiging van de hulpverlening, afwijzing of hervorming (93).

De Raad van State formuleerde dit als volgt: het beroep bij de beroepskamer tegen een beslissing van het O.C.M.W. heeft devolutieve kracht. Zodoende moet de beroepskamer een beslissing nemen over de grond van het geschil. Daarom dient ze rekening te houden met de toestand zoals die zich voordeed op het ogenblik dat ze haar beslissing nam (94).

Volgens art. 72, lid 4 *O.C.M.W.-wet* neemt de beroepskamer een beslissing binnen de dertig dagen na ontvangst van het beroepsschrift; deze termijn kan met dertig dagen verlengd worden bij een met redenen omklede beslissing van de beroepskamer.

In dezelfde optiek van een vlotte rechtsbedeling kadert art. 28 K.B. 9 maart 1977, volgens hetwelk geheel het uitvoeringsbesluit door de beroepskamers dient te worden opgevat in de meest voordelige zin voor een spoedige afhandeling der zaken. Doch een formele waarborg dat binnen de gestelde termijn een eindbeslissing valt, is niet in de wet ingebouwd.

In de senaatscommissie werd de vraag gesteld of er geen sanctie voorzien is voor het geval de beroepskamer de termijn niet naleeft.

De Minister antwoordde ontkennend. Het is de verzoekende partij echter steeds mogelijk een nieuwe vraag in te dienen. Bovendien kan hij — indien daartoe aanleiding bestaat — zich beklagen bij de Minister tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort (95).

De zittingen van de beroepskamer worden gehouden met gesloten deuren (art. 16 K.B. 9 maart 1977).

De beroepskamer kan alleen geldig beraadslagen en beslissen indien de effectieve of plaatsvervangende voorzitter en drie andere effectieve of plaatsvervangende leden, alsmede de secretaris, aanwezig zijn (art. 17 K.B. 9 maart 1977).

De beslissingen van de beroepskamer worden genomen bij meerderheid van stemmen van de aanwezige leden; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter beslissend. Onthouding is niet toegelaten (art. 20 K.B. 9 maart 1977). De voorzitter en de andere leden van de beroepskamer zijn verplicht het geheim van de beraadslaging te bewaren (art. 21 K.B. 9 maart

(92) BF., 29 februari 1980.

(93) *Rapport senaatscommissie*, 131.

(94) R.v.St., nr. 19 974, 12 december 1979, *Gem.*, 1980, 204.

(95) *Rapport senaatscommissie*, 132.

1977). De beslissingen moeten, op straffe van nietigheid, gemotiveerd zijn (art. 22 K.B. 9 maart 1977). De Raad van State heeft dit in enkele arresten zeer duidelijk gesteld. Zo ondermeer in het geval waar de beroepskamer geen rekening had gehouden met de ernstige kritiek omtrent de morele garantie van de belanghebbende, die gevraagd had tewerkgesteld te worden(96). Dit was ook het geval in een beslissing van een andere beroepskamer die een aangebracht feit niet in overweging genomen had bij het afwijzen van de gevraagde hulpverlening(97).

In beide gevallen besliste de Raad van State als volgt:

«Overwegende dat de beroepskamer een administratief rechtscollege is dat uitspraak doet in betwiste zaken; dat haar uitspraken overeenkomstig artikel 97 van de Grondwet met redenen omkleed moeten zijn; dat zij de door partijen naar voren gebrachte middelen moet onderzoeken en de redenen opgeven waarom zij oordeelt dat deze middelen al dan niet gegrond zijn;...».

Volgens art. 22 K.B. 9 maart 1977 moeten de beslissingen ook de volgende vermeldingen bevatten:

1. de naam, voornaam en woonplaats van de verzoeker en van de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn van het betrokken O.C.M.W.; in voorkomend geval de naam, voornaam en woonplaats en hoedanigheid van de personen die hen vertegenwoordigden of bijstonden.

Deze vermeldingen zijn, volgens de Raad van State, niet op straffe van nietigheid van de genomen beslissing voorgeschreven, want

«... voornoemde vermeldingen (strekken ertoe) de identiteit te kennen van de personen die overeenkomstig artikel 72 van de wet van 8 juli 1976 voor de zitting van de beroepskamer moeten worden opgeroepen en die, indien zij verschijnen, moeten gehoord worden; dat terzake de voorzitter van het O.C.M.W. van Leuven, hoewel opgeroepen op de zitting d.d. 16 maart 1978 van de beroepskamer niet is verschenen; dat in deze omstandigheden de vermelding van de identiteit van de voorzitter, die geen partij terzake was, geen substantiële vormvereiste was; dat het middel niet opgaat;...» (98).

2. de oproeping van de voormelde partijen, hun eventuele aanwezigheid en, in dat geval, het feit dat deze personen in hun middelen en opmerkingen werden gehoord of daartoe werden uitgenodigd;
3. het eventueel neerleggen van besluiten;
4. de uitspraak, de datum en de plaats ervan, alsmede de namen van de personen die erover hebben beraadslaagd. Ook de vermelding van de datum is niet op straffe van nietigheid voorgeschreven; dit zou alleen als substantieel moeten worden aanzien, indien die vermelding nodig was om een mogelijke verwarring te voorkomen omtrent de beslissing waartegen beroep is ingesteld(99). Tenslotte kan ook de niet-vermel-

(96) R.v.St., nr. 19 744, 5 juli 1979, *Gem.*, 1980, 205.

(97) R.v.St., nr. 19 466, 26 februari 1979, *Gem.*, 1980, 206.

(98) R.v.St., nr. 20 275, 23 april 1980, *onuitgegeven*.

(99) *Ibid.*

ding van de naam van één der delibererende leden, niet de nietigheid van de bestreden beslissing teweeg brengen (100).

De beslissingen worden door de voorzitter en de secretaris ondertekend (art. 22 K.B. 9 maart 1977).

C. Uitstel van de beslissing

31. *O.C.M.W.-wet*. Volgens art. 72, lid 4 *O.C.M.W.-wet* kan de termijn van dertig dagen, binnen dewelke de beroepskamer moet beslissen, verlengd worden met dertig dagen bij een met redenen omklede beslissing van de beroepskamer. Het gebeurt soms dat de beroepskamers de verlenging veralgemenen. Aldus de beroepskamer van Luik: ze verlengt systematisch de termijn, zonder zelfs maar het onderzoek van de zaak aan te vatten vermits de partijen niet opgeroepen worden (101).

Het uitstellen van de beslissing kan om verschillende redenen gebeuren. Aldus o.a.:

- Een aanvullend onderzoek wordt bevolen (zie hoger nr. 27).
- De beroepskamer wil de raadsman van de verzoeker horen (102) of men wacht tot hij bepaalde stukken neerlegt (103).
- De verzoeker heeft, omwille van een adresverandering, zijn oproepingsbrief niet ontvangen (104).
- Aan het *O.C.M.W.* wordt de mogelijkheid geboden om een nieuw onderzoek in te stellen op grond van nieuwe feiten (105).
- De beroepskamer wacht op een vonnis van de arbeidsrechtbank (106).
- Het *O.C.M.W.* kan, wegens omstandigheden buiten zijn wil, niet verschijnen (107).
- Men wacht op de aan het *O.C.M.W.* gevraagde informatie (108).
- De verzoeker is ziek (109) of kan wegens overmacht niet tijdig ter zitting verschijnen (110).
- Het *O.C.M.W.* zal eerst proberen de verzoeker te (re-)integreren in het sociale leven (111).
- Het *O.C.M.W.* vraagt uitstel om de zaak met de verzoeker te bepraten (112).

(100) *Ibid.*

(101) BERGER, J.M., 150 beslissingen van de beroepskamer van Luik, *Gem.*, 1980, 3, 121.

(102) WV., 24 januari 1979.

(103) WV., 22 maart 1978; AN., 19 juni 1978.

(104) LI., 25 juli 1978; LI., 15 januari 1980.

(105) LI., 28 december 1978.

(106) AN., 6 april 1979.

(107) LI., 10 april 1979; BF., 15 juni 1979.

(108) WV., 13 juni 1979.

(109) AN., 2 maart 1979.

(110) LI., 27 juni 1978.

(111) HE., 23 juni 1980.

(112) LF., 22 september 1980.

§ 3. Kennisgeving en uitvoering

A. Kennisgeving

32. *O.C.M.W.-wet*. Volgens art. 72, lid 5 *O.C.M.W.-wet* moeten de beslissingen binnen de acht dagen betekend worden aan de verzoeker en aan het *O.C.M.W.*, dat voor onmiddellijke uitvoering ervan instaat.

De betekening gebeurt bij een ter post aangetekende brief en de secretaris stuurt ook een afschrift van de beslissing aan de Minister tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort (art. 23 K.B. 9 maart 1977).

B. Uitvoering

33. *O.C.M.W.-wet*. De wettelijke precisering van art. 72, lid 5 *O.C.M.W.-wet*, volgens welke het *O.C.M.W.* instaat voor de onmiddellijke uitvoering, werd ingelast na de opmerking van een commissielid dat de bedoelde beslissing geen uitvoerbare titel is die kan worden gelijkgesteld met een vonnis en dat de wet het geval van niet-uitvoering door het *O.C.M.W.* niet regelt (113).

C. Quisthoudt betwijfelt of deze ingelaste tekst een efficiënte oplossing biedt t.o.v. niet-uitvoering door het *O.C.M.W.* Ook met de huidige tekst rijst nog de vraag wat er te gebeuren staat wanneer het *O.C.M.W.* niet voor onmiddellijke uitvoering zorgt van (veelal immateriële) dienstverlening die ze volgens de beroepskamer moet verzekeren. Er dient, aldus deze auteur, immers rekening gehouden te worden met de omstandigheid dat de dienstverlening, die door de beroepskamer beslist wordt, domeinen bestrijkt waar de actie van het *O.C.M.W.* wegens financiële incidenties afhankelijk is van de goedkeuring van de initiatieven door de gemeenteraad (art. 60, § 6 *O.C.M.W.-wet*) (114).

Tenslotte een voorbeeld van de beroepskamer van Antwerpen. Het *O.C.M.W.* besliste de bejaardenhulp tijdelijk in te trekken; deze beslissing werd door de beroepskamer vernietigd, zodat het *O.C.M.W.* onmiddellijk diende over te gaan tot het verlenen van bejaardenhulp. Dit leek echter niet mogelijk omdat het *O.C.M.W.* niet over voldoende personeel beschikte. In het vonnis ging men er van uit dat ieder *O.C.M.W.* over de nodige middelen «moet» beschikken om deze hulp te verlenen. Er werd aangehaald dat men geen hulp mag afwijzen onder voorwendsel van tekort van eigen personeel; men moet dan andere diensten contacteren om bejaardenhulp tijdelijk over te nemen (115).

(113) *Rapport senaatscommissie*, 132.

(114) QUISTHOUDT, C., *o.c.*, 548. Zie hierover in dit themanummer de bijdrage van D. SIMOENS, *De Provinciale beroepskamers: onbekend en onbemind?*, nr. 12.

(115) *Provinciale ontmoetingsdagen van de O.C.M.W.'s anno 1978*, V.B.S.G., 33-34.

HOOFDSTUK III: HERZIENING EN BEROEP

§ 1. Herziening

34. *O.C.M.W.-wet*. Art. 25, K.B. 9 maart 1977 bepaalt dat, wanneer blijkt dat een materiële vergissing werd begaan, de beroepskamer haar beslissing kan verbeteren hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een der partijen. Dergelijke beslissingen hebben uitwerking op dezelfde datum als de verbeterde beslissing.

Volgens art. 26, K.B. 9 maart 1977 kan de beroepskamer haar in kracht van gewijsde getreden beslissing herzien, wanneer het bewezen is dat zich een nieuw feit heeft voorgedaan. Onder «nieuw feit» moet worden verstaan ieder afdoend feit, dat de partij die de herziening vraagt onmogelijk ter kennis heeft kunnen brengen vóór de uitspraak van de betwiste beslissing en dat uitwerking heeft op een datum die deze uitspraak voorafgaat (116). Alleen de partijen die in de bestreden beslissing betrokken zijn hebben het recht de herziening te vragen. Dit recht mag niet meer worden uitgeoefend na een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf de betekening van deze beslissing. De aanvraag om herziening wordt ingediend en behandeld als een gewoon verhaal. De beslissingen tot herziening hebben uitwerking op dezelfde datum als de herziene beslissing en ten vroegste vanaf de eerste van de maand die volgt op deze tijdens dewelke het nieuw feit zich heeft voorgedaan.

§ 2. Beroep

35. *O.C.M.W.-wet*. Hoger beroep ten gronde tegen beslissingen van de beroepskamers is niet mogelijk, tenminste indien «zij de perken van de redelijkheid niet te buiten zijn gegaan» (117).

De Raad van State onderzoekt of de beslissing van de beroepskamer niet indruist tegen de wet. Dit betekent niet dat de Raad van State uitsluitend nagaat of de voorgeschreven formaliteiten al dan niet vervuld werden. Hij kan ook een beslissing van de beroepskamer vernietigen als die in strijd is met de wet, de substantiële formaliteiten niet vervult, de eigen bevoegdheid overschrijdt of wanneer de beslissing niet met redenen omkleed is.

De Raad van State acht zich niet bevoegd om advies te geven (118) en kan ook geen rekening houden met de feiten die de aanvrager voor de eerste maal voor hem aanbrengt en die hij had kunnen aanbrengen voor de beroepskamer (119).

Dit alles werd in enkele arresten van de Raad van State duidelijk gesteld:

(116) Enkele toepassingen: L.F., 29 januari 1979; WV., 9 juli 1980.

(117) Zie zeker ook de bijdrage van D. SIMOENS, *o.c.*, nr. 11.

(118) R.v.St., nr. 20 186, 12 maart 1980, *Gem.*, 1980, 204.

(119) R.v.St., nr. 20 022, 9 januari 1980, *Gem.*, 1980, 204.

«... dat behoudens het geval waar de Beroepskamer klaarblijkelijk de perken van de redelijkheid te buiten zou zijn gegaan, de Raad van State niet bevoegd is om zich in de plaats van de Beroepskamer te stellen en deze feitelijke toestand te beoordelen;...» (120).

Het afschrift van de beslissing van de beroepskamer dat ter kennisgeving aan de betrokkene en aan het O.C.M.W. wordt overgemaakt, moet melding maken van de mogelijkheid om binnen een termijn van 60 dagen na de datum van de betekening van die beslissing tegen deze laatste beroep in te stellen bij de Raad van State (art. 23, lid 2 K.B. 9 maart 1977).

Vernietigt de Raad van State de beslissing van de beroepskamer, dan wordt de zaak verwezen naar de anders samengestelde beroepskamer; van het arrest wordt dan melding gemaakt op de rand van de vernietigde beslissing in het register van de beraadslagingen en beslissingen van de beroepskamer. De kamer waarnaar de zaak is verwezen dient zich te gedragen naar de beslissing van de Raad van State omtrent de rechtspunten waarover deze uitspraak heeft gedaan (art. 24, K.B. 9 maart 1977).

Omdat de praktijk uitwijst dat de beslissingen van de beroepskamers van provincie tot provincie inzake belangrijke materies soms duidelijk verschillen, wordt soms de oprichting voorgestaan van beroepshoven, die zouden optreden als «beroepskamers in beroep» (121).

(120) R.v.St., nr. 20 022, 9 januari 1980, *onuitgegeven*.

(121) Cfr. D. SIMOENS, *o.c.*, nr. 15.